

Trenta anys de democràcia a la Paeria

Commemorem trenta anys de govern municipal democràtic a Lleida, el període més llarg en democràcia que hem pogut viure lleidatanes i lleidatans. Un espai tant llarg de temps comporta viure la democràcia com un fet quotidià. Això és bo, sempre que no ens porti a caure en la indiferència. Vull agrair aquí la tasca dels alcaldes i regidors que han participat en la política municipal en aquests anys. També vull agrair la tasca dels funcionaris i treballadors municipals que han fet possible l'aplicació de les polítiques democràtiques.

La democràcia municipal va ser la darrera en arribar. En una transició, d'èxit però complexa, i amb risc (com es va demostrar) la democràcia municipal és la que feia més por. Si repassem la història recent, canvis importants van anar lligats a eleccions municipals. El resultat de fa trenta anys va ser però la plena consolidació de la democràcia i la transformació profunda de la societat.

Per això, qui ha nascut en el transcurs d'aquest període es pot preguntar pel significat d'una manera de conviure que no poden comparar amb anteriors experiències no viscudes. Sembla lògic que ho faci i que demani per què serveix la democràcia.

La democràcia serveix per a fer d'un municipi -concepte administratiu- una veritable polis -concepte polític-, com indica el seu nom. I serveix, igualment, per a fer dels seus habitants -concepte estadístic- veritables ciutadanes i ciutadans -concepte que remarca els drets i els deures de qui integra una comunitat ciutadana, una ciutat.

Com va dir el també alcalde de Lleida Humbert Torres, en un acte de les eleccions municipals de l'any 31, "les democràcies en els ajuntaments podem fer una tasca revolucionària, no sols transformant materialment les ciutats sinó canviant el seu esperit".

Els que hem viscut altres èpoques i, de manera especial, els qui hem tingut la responsabilitat de participar en el govern de la ciutat, sabem que la resposta a la pregunta que es poden fer els més joves està, d'una banda, en veure la Lleida que, entre tots, hem construït en aquests trenta anys: una ciutat ben diferent d'aquella que vàrem heretar. I, d'altra banda, en la vigoria de la societat civil lleidatana, participant activament en la construcció de la ciutat i en la seva vida quotidiana en tots els seus àmbits.

Dit en altres paraules: el govern democràtic de la ciutat ha servit per a crear cohesió urbana i per a crear cohesió social a Lleida.

Lleida, l'any 1979, no era, encara, una veritable ciutat. Era un municipi format per diferents nuclis urbans: el centre, els barris i les diferents partides de l'Horta. Un conjunt de nuclis urbans mal connectats entre ells i amb un gran dèficit de serveis urbans generals i de serveis d'atenció a les persones. Per tant, una ciutat sense les infraestructures que

facilitessin la cohesió urbana i sense els serveis municipals públics que fessin possible una major cohesió social.

La tasca dels primers governs, doncs, va consistir en donar prioritat a la cohesió física de la ciutat i a promoure la cohesió ciutadana. Cal tenir present que en l'inici del primer mandat, àmplies zones de Lleida no disposaven d'alguns serveis generals tan bàsics com el clavegueram; que les connexions entre els barris i entre aquests i el centre urbà eren molt deficientes; i que el servei de transport públic en autobús era escàs en línies, deficient en freqüències del servei i notablement incòmode per als viatgers, limitant extraordinàriament la seva mobilitat.

Avui, per contra, disposem de bons serveis generals, incloent-hi la dotació d'aigua potable a les partides de l'Horta; les connexions entre els diferents nuclis urbans són efectives; i el transport urbà de passatgers ha multiplicat les seves línies, i dona un servei amb eficàcia i comoditat.

El riu i el tren

Dos elements fonamentals per a la cohesió urbana de Lleida han estat **el salt del riu, amb la multiplicació de ponts i passarel·les**, convertint el Segre en un Parc, un eix verd que ja no separa, sinó que uneix; i **el salt de la via del ferrocarril, amb el seu cobriment**; generador d'un nou espai urbà i la connexió amb Pardinyes, Balàfia i Secà pel nou pont prolongació de Prat de la Riba.

Encara més, Lleida ha anat creixent i omplint els espais existents entre els barris. Lleida ha crescut en el seu eixample, i també en el marge esquerre del riu, .

Crec que mereix una menció especial, en el darrer període de la democràcia, **dels Plans de Barris que desenvolupem amb la Generalitat**: una veritable transformació de dos barris que precisaven importants inversions per a donar-los un nou impuls i una nova fesomia, respectuosa amb aquella que sempre han tingut. Una rehabilitació que inclou, necessàriament, la recuperació del Turó de la Seu, i la integració de la Seu Vella en la ciutat després que ens fos separada fa ja tres segles. Si volem que la Seu Vella sigui patrimoni de la Humanitat, primer ho ha de ser de la ciutat.

Lleida tenia una manca clara d'equipaments, cosa que perjudicava especialment els ciutadans més febles, aquells per als quals els béns públics són el seu bé fonamental, el més privat i personal.

Parlar dels molts equipaments que donen serveis a lleidatanes i lleidatans, construïts durant aquests trenta anys, ens portaria a donar un llistat molt llarg que us estalviaré perquè ja són prou coneguts. Els **centres cívics, les llars de jubilats, els poliesportius, les piscines, els camps de futbol dels barris** formen part d'aquests equipaments; entre els

quals destaquen els que ja **formen part de la nova monumentalitat de Lleida**: l'Auditori i el Centre Cultural de l'Escorxador, en l'àmbit cultural; el Pavelló Barris Nord, i darrerament el Parc Científic i La Llotja.

Els equipaments socials faciliten els espais, i les instal·lacions adients, per acollir les nombroses activitats que desenvolupen els veïns de cada barri i les manifestacions més multitudinàries de caire cultural, esportiu i social de Lleida. Una de les més grans diferències entre la nostra societat civil i l'existent fa trenta anys és la gran vitalitat de la nostra xarxa d'entitats, que creix dia a dia, posant de manifest la voluntat de lleidatanes i lleidatans de participar activament de la vida ciutadana.

Si parlem d'equipaments podem parlar també de manifestacions culturals i festives, creades justament aquests anys. Els Aplecs, festes i certàmens culturals han nascut en gran part durant aquests 30 anys.

Resulta, doncs, evident el canvi esdevingut durant els darrers trenta anys a Lleida. D'una banda, és de tots coneguda la tasca dels diferents governs de la Paeria per donar una gamma àmplia de serveis a les persones (educatius i de formació; culturals i esportius; d'assistència personalitzada en les diverses necessitats socials de lleidatanes i lleidatans fills de la ciutat o vinguts de fora; i de promoció de l'economia de Lleida). Vull fer un especial esment a l'Educació: quan em pregunten quin significat dono a la qualificació de Lleida com a "ciutat educadora", responc que aquest és un concepte global, que entenem l'Educació més enllà del suport o creació de centres educatius, i que aquests concepte reflecteix la voluntat d'entendre que la ciutat creu en l'Educació com a eina de prevenció de conflictes i de garantia de cohesió social. Si creiem que l'Educació és el principal actiu de les persones, aquesta ha de ser la competència municipal més preuada.

La societat lleidatana, és altament participativa. L'Ajuntament de Lleida tenia aquesta darrera setmana registrades en la regidoria de Participació 574 entitats. Una xifra més que satisfactòria que reflecteix l'esperit ciutadà desenvolupat per lleidatanes i lleidatans al servei de Lleida i els nostres conciutadans.

És també aquesta connexió entre la Paeria i la rica societat civil de Lleida que estem aconseguint elevats nivells de cohesió social: l'objectiu més important que, com he dit fa uns instants, justifica plenament l'exercici de la democràcia.

Per acabar, voldria afegir que, com és ben conegut, **la democràcia municipal és una escola de ciutadania.** D'una banda per als mateixos paers, en el govern i en l'oposició, responsables de la gestió de la ciutat. Estem en la vuitena de les corporacions elegides democràticament en aquests trenta anys. **Dels 216 paers diferents possibles -27 per cada mandat- només 145 han segut en els escons d'aquest Saló de Sessions, ja**

que alguns han repetit escó en un o més mandats. Hi ha hagut, per tant, continuïtat i renovació. Un signe clar de pràctica democràtica.

A tots ells vull agrair en nom de Lleida la seva dedicació al servei de la ciutat i de les ciutadanes i els ciutadans. Tots hem après en la contesa política a dialogar i a pactar, de manera que les diferències polítiques existents no han impedit una bona relació personal. Perquè, crec poder afirmar, la voluntat d'aconseguir el millor per a Lleida i per a les lleidatanes i els lleidatans ha passat sempre per damunt de diferències menors.

Aquest, sens dubte, és l'avantatge més gran de la política municipal: treballar en coses concretes en la proximitat de les persones a les quals va adreçada l'acció de govern.

Vull recordar, ara, les paraules del **President Tarradellas** quan va dir que “**la nova generació de polítics catalans sorgirà del municipalisme, la veritable escola de polítics d'una nova fornada**”. I vull recordar, igualment, l'acció política de **la Mancomunitat de Catalunya**, la gran obra de Prat de la Riba, que amb la suma de les diputacions, és a dir amb la suma dels municipis de Catalunya, **va donar-nos el primer impuls per a l'obtenció de l'autonomia política dels nostre país.**

Per això, tenim ben present que Catalunya i la Generalitat també es construeixen des dels municipis.

La democràcia municipal és i serà una eina bàsica per a garantir la qualitat de vida dels ciutadans i per a construir el país.

Amb aquests 30 anys de democràcia tant Lleida com Catalunya hi han guanyat.

Lleida, 19 d'abril de 2009